

Vybrané mzdové charakteristiky v krajích ČR členěné podle věku a pohlaví v roce 2008

Luboš Marek, Michal Vrabec

Souhrn: V tomto příspěvku jsme se zaměřili na zkoumání rozdílů u běžných charakteristik mzdových rozdělů v závislosti na pohlaví, věku a krajové příslušnosti. Uvádíme nejčastěji používané charakteristiky. Pro polohu rozdělů je sledován průměr a medián. Jako charakteristiky variability byly zvoleny směrodatná odchylka a variační koeficient. Použitá data pocházejí ze zdrojů Ministerstva práce a sociálních věcí.

Klíčová slova: Mzdová rozdělení, průměr, medián, směrodatná odchylka, variační koeficient, kartodiagramy.

Abstract: We study the difference between common statistics for income distributions in accordance to sex and age for each region of Czech Republic in our paper. We compute the basic statistics for each region – average, median, standard deviation and coefficient of variance. The data are computed for the second quarter 2008 year. We compare these statistics one to other (so, we compare the single regions).

Key words: Income distribution, average, median, standard deviation, coefficient of variance, kartodiagram.

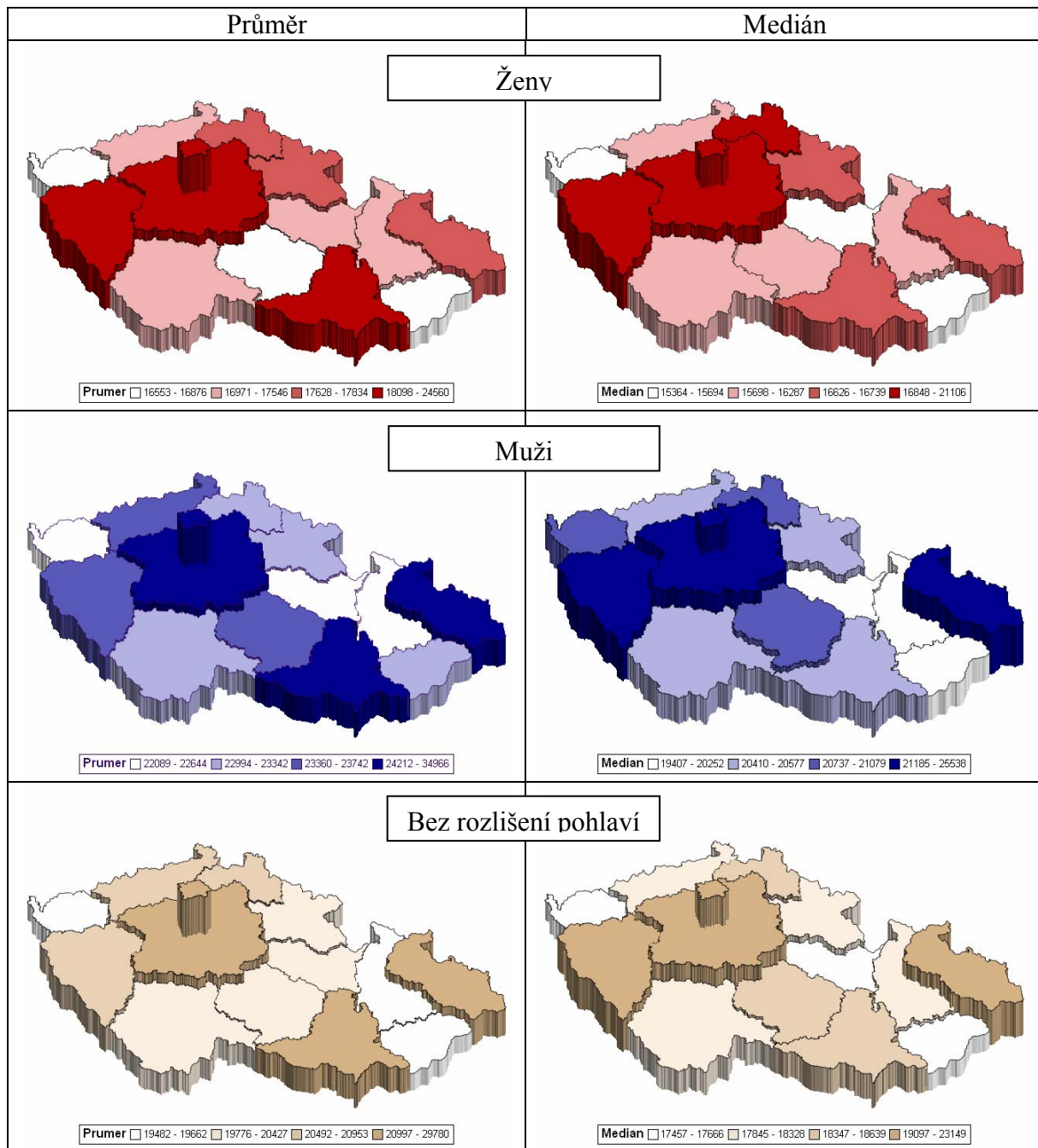
Úvod

V současné době lze u veřejnosti zaznamenat určitou nespokojenost až nevraživost vůči ukazateli průměrné výše příjmů v ČR. Někteří lidé dokonce považují údaj za chybný, když více jak 50 % prvků souboru má příjem podprůměrný (!). Jde samozřejmě o neznalost základních vlastností aritmetického průměru a jakési neuvědomělé volání po nahrazení aritmetického průměru mediánem. Tento postoj je ovšem pochopitelný a do jisté míry oprávněný a lze mu vyhovět souběžným užíváním obou charakteristik. Pro lepší představu o rozdělení mezd v jednotlivých krajích uvádíme ještě směrodatnou odchylku (jako absolutní míru variability) a variační koeficient pro posouzení relativní variability. Protože chceme poskytnout „jemnější“ informace uvádíme jednotlivé charakteristiky pro jednotlivé kraje dále členěny podle pohlaví a věkových kategorií.

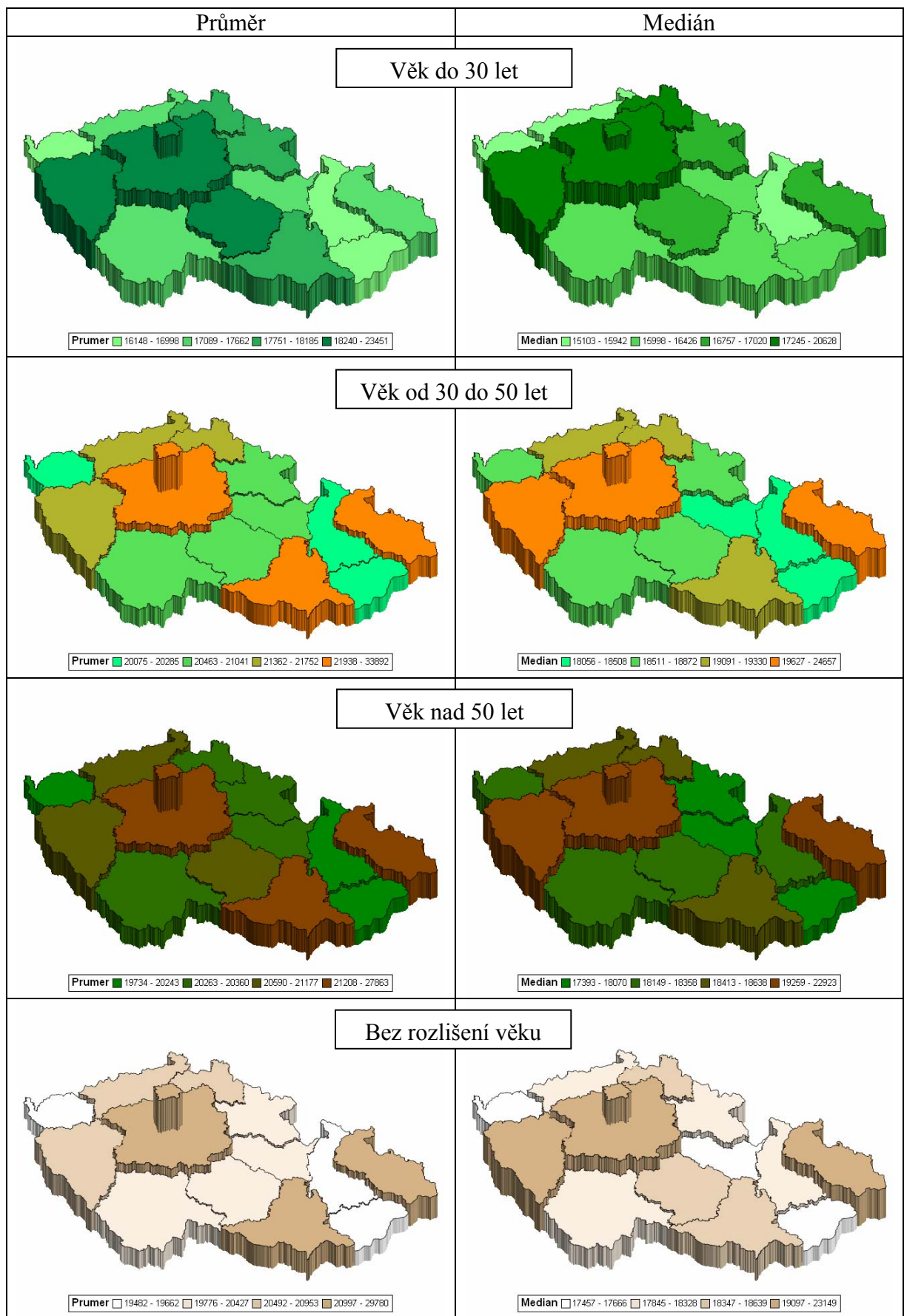
Srovnání úrovně mezd v jednotlivých krajích

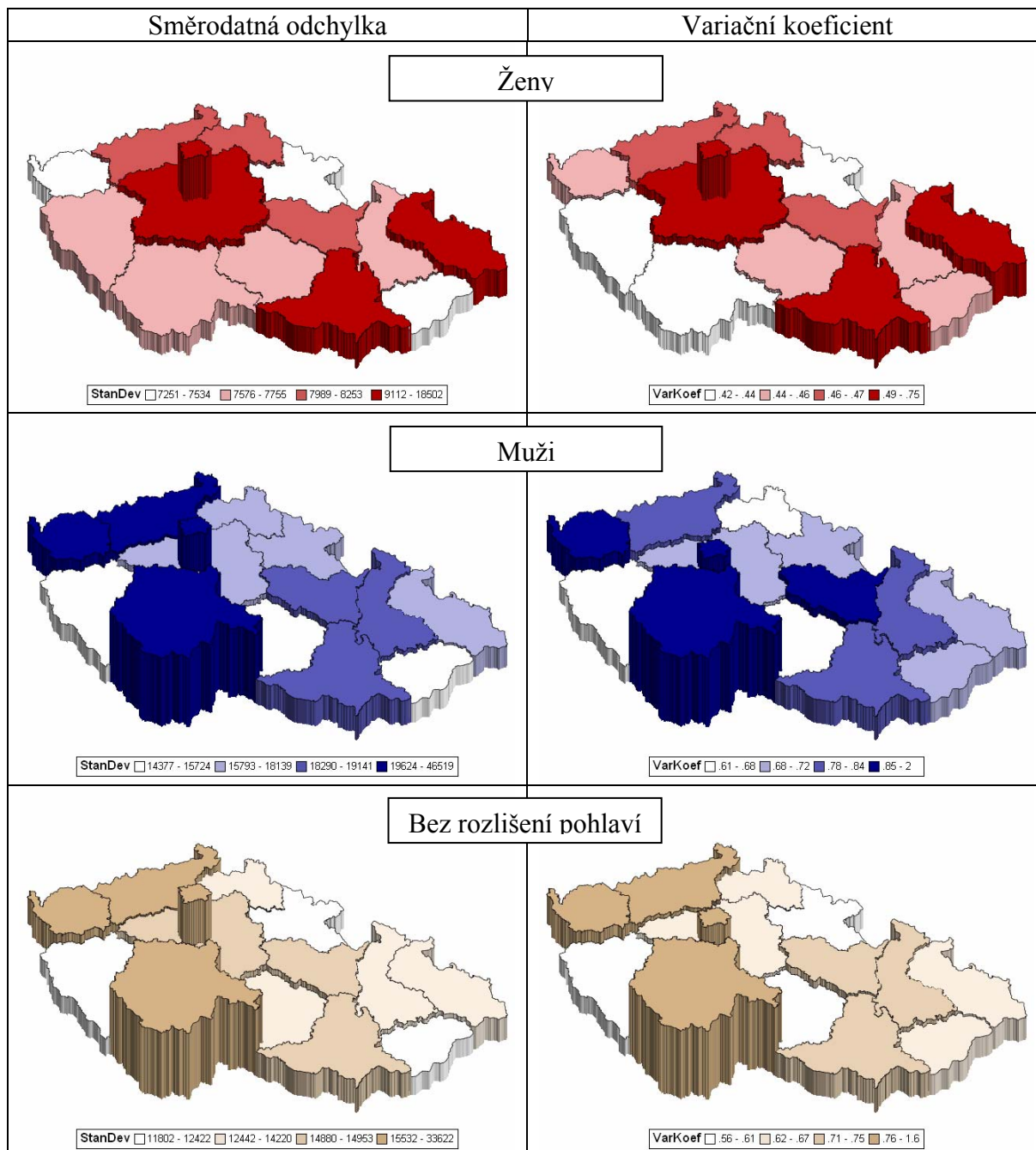
Kraj	Průměr	Median	StanDev	VarKoeff
Hlavní město Praha	29 780	23 149	33 622	1,13
Středočeský kraj	22 184	19 981	14 880	0,67
Jihočeský kraj	20 186	18 096	32 710	1,62
Plzeňský kraj	20 953	19 097	11 802	0,56
Karlovarský kraj	19 482	17 666	15 631	0,80
Ústecký kraj	20 567	18 328	15 532	0,76
Liberecký kraj	20 492	18 639	12 801	0,62
Královehradecký kraj	20 203	18 224	12 422	0,61
Pardubický kraj	19 776	17 559	14 882	0,75
Vysočina kraj	20 427	18 347	12 442	0,61
Jihomoravský kraj	20 997	18 363	14 953	0,71
Olomoucký kraj	19 662	17 845	14 180	0,72
Zlínský kraj	19 489	17 457	12 312	0,63
Moravskoslezský kraj	21 262	19 417	14 220	0,67
Celkem	22 338	19 267	20 714	0,93

Data pro grafy jsou obsahem následující tabulky. Průměrná mzda v Praze v roce 2008, která byla 29 780 překračuje skoro o 50% mzdu v ostatních krajích. Mezi ostatními kraji je již relativně malý rozdíl (cca 10%). Při použití mediánu je rozdíl mezi kraji podstatně menší (včetně Prahy). Podobně je to i s variabilitou – jak absolutní, tak relativní. Zde za zmínku stojí vysoká variabilita mezd v jihočeském kraji. Ta se ještě pronikavě zvýší po rozdělení souboru na podsoubory definované pohlavím (směrodatná odchylka mužů v jihočeském kraji 46 518 je skoro dvakrát tak vysoká než v Praze). Tabulka obsahuje nepodmíněné charakteristiky (za celou populaci), bez dělení podle pohlaví a věku.

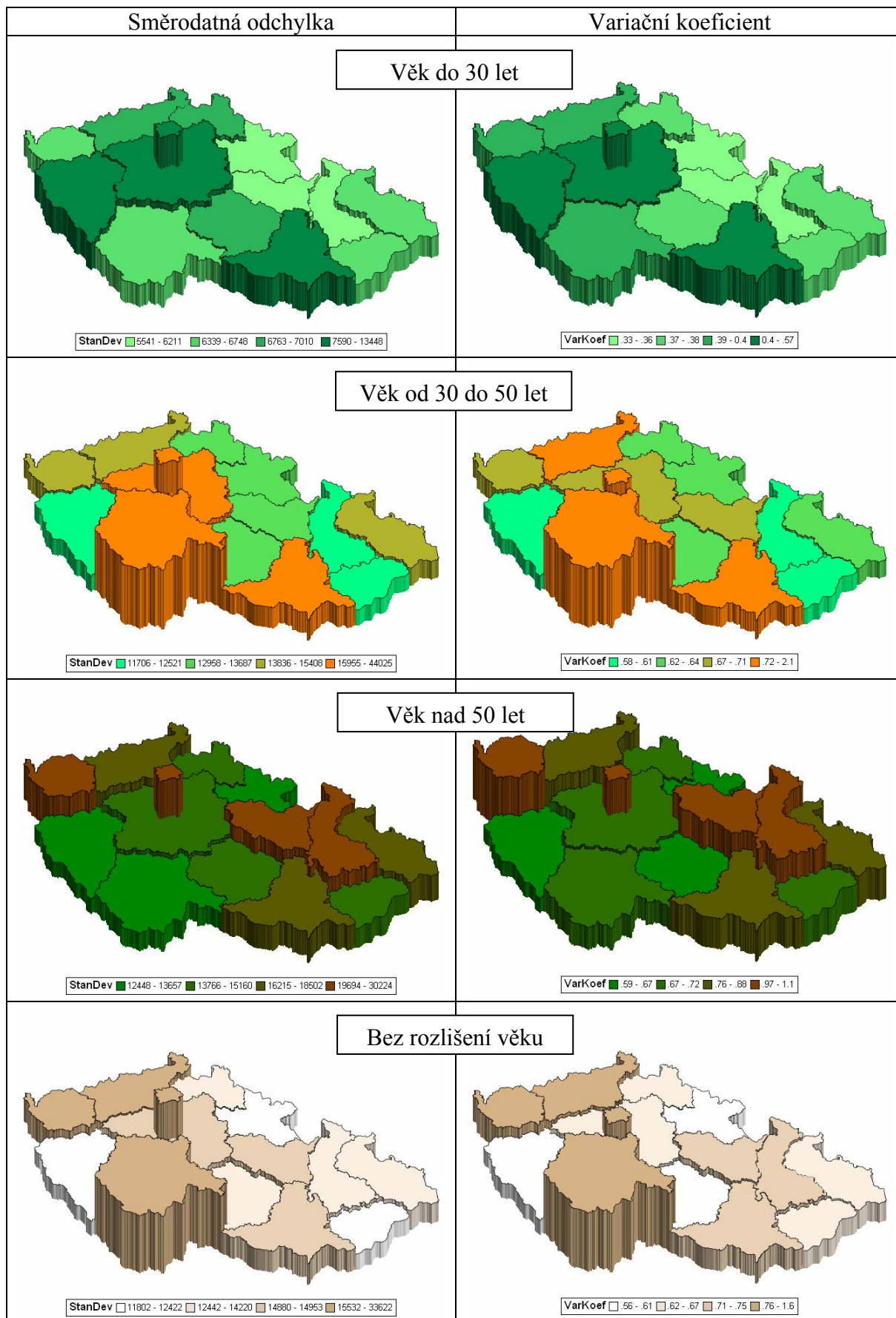

Z kartodiagramů průměrů a mediánů je vidět, že mzdová úroveň v jednotlivých krajích není prakticky podmíněna pohlavím. Za zmínku stojí snad jenom jiná relace mezi úrovní mezd mužů a žen mezi kraji Olomouckým a Zlínským krajem. Podobně je na následujících grafech dobře vidět postupný nárůst diferenciací úrovně mezd v krajích s rostoucím věkem. Markantní je to u mediánu, kde v nejmladší věkové kategorii je rozdíl mezi nejhůře placeným krajem (Olomouckým 15 871) a nejlépe placeným (Prahou 20 628) cca 1/5, ve střední kategorii (30 – 50 let) je nejhůře placeným krajem (Zlínským 18 056) a nejlépe placeným (Prahou 24 657) více jak třetina.

U variability (ať již absolutní, nebo relativní) je extrémní rozdíl mezi variabilitou mezd mužů a žen v Jihočeském kraji. Zde je např. směrodatná odchylka u mužů 46 519 a u žen 7 576 což představuje více jak šestinásobek. Za celou republiku je směrodatná odchylka za muže 26 701 a za ženy 11 233 cca dvojnásobek. Opět se tento rozdíl nejvýrazněji projevuje ve střední věkové kategorii (30 – 50let).

Literatura

Čermák, V., Vrabec, M. Sampling distributions of some measures of skewness: Results of a MC-simulation. Acta Oeconomica Pragensia, 1998, roč. 6, č. 2, s. 35–48. ISSN 0572-3043

Marek, L., Vrabec, M. Charakteristiky polohy (simulace Monte Carlo) , Firma a konkurenční prostředí, Brno, 2005. s. 126-134, ISBN 80-7302-100-5.

Marek, L., Vrabec, M. Mzdová rozdělení v ČR , Firma a konkurenční prostředí, Brno, 2006. s. 126-134, ISBN 80-7302-100-5.

Doc. RNDr. Luboš Marek, CSc.

KSTP VŠE Praha

Vysoká škola ekonomická v Praze, nám. W. Churchilla 4, Praha 3, 130 67

marek@vse.cz

Mgr. Michal Vrabec, CSc.

KSTP VŠE Praha

Vysoká škola ekonomická v Praze, nám. W. Churchilla 4, Praha 3, 130 67

vrabec@vse.cz